

שמות א, פסוקים ח - יד

הקדמה

בשיעור זה נלמד על המלך החדש של מצרים, ועל חששו מהתעצמותם של בני ישראל.

מהלך השיעור

^ח וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף:

^ט וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעֲצוּם מִמֶּנּוּ:

^י הֲבֵי נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ:

מלך חדש מתחיל לשלוט במצרים.

המלך הזה לא הכיר את יוסף, ולא ידע כמה הוא עזר למצרים בשנות הרעב.

פרעה מודיע לעמו שבני ישראל גדלו מאוד ונהיו חזקים יותר מהם, המצרים.

“אנחנו צריכים לפעול נגדם בחוכמה, כדי שלא יתרבו עוד.

אם יום אחד תפרוץ מלחמה הם עלולים להצטרף לאויבינו, להילחם בנו ולגרש אותנו מהארץ”

לכן פרעה מחליט שהדרך לגרום לבני ישראל להפסיק להוליד ילדים,

היא להפוך אותם לעבדים ולגרום להם לסבל רב.

^א וַיִּשְׁמְעוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוּ בְּסִבְלָתָם וַיִּבְּנוּ עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת פֶּתֶם וְאֶת רַעַמְסֵס:

^ב וְכַאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ בֶּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיִּקְצֹוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

^ג וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרָה:

^ד וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבְלִבָּנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֶת כָּל עֲבֹדָתָם

אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרָה:

פרעה ממנה אחראים שיפקחו על בני ישראל כעבדים,

ומחליט שהם יבנו את הערים פיתום ורעמסס לאחסון אוכל.

אך ככל שהמצרים מענים את בני ישראל, כך הם מתרבים וגדלים עוד,

והמצרים לא יודעים מה לעשות.

המצרים מכריחים אותם לעבוד בעבודות קשות מאוד, בבניין ובחקלאות ובכך ממררים את חייהם.

שמות א, פסוקים ח - יד

עבודת פרך

לפי חכמים יש כמה דעות מה הייתה עבודת הפרך:

1. עבודה קשה מאוד ששוברת את הגוף.
2. עבודה בלי מנוחה, ובלי צורך ומטרה אמיתיים.
3. העבודה התחילה "בפה רך" – המצרים דיברו אל בני ישראל בנועם, ובהמשך העבודה נעשתה קשה מאוד.

(על פי - 1.רש"י, 2.מלבי"ם, 3.מדרש רבה במדבר)